

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
Praesent euismod congue pretium. - NEW YORK TIMES

PAUL

AUSTER

NEW YORK TRILÓGIA

Tükörváros
Kisértetek
Bezárt szoba

Móra

PAUL

AUSTER

NEW YORK TRILÓGIA

21. SZÁZAD
KIADÓ

Budapest, 2018

ÜVEGVÁROS

A téves hívással kezdődött minden. Három ízben csengett az éjszaka közepén, és a hang a vonal túlsó végén olyasvalakit kért, aki nem ő volt. Jóval később, amikor már képes volt elgondolkodni a történetek felett, arra a következtetésre jutott, hogy a véletlen az egyetlen kézzelfogható valóság. Ez azonban jóval később volt. Kezdetben semmi mást nem érzékelt, mint magát az eseményt és következményeit. Hogy végződhett volna másképp is, vagy, hogy az első szó, amely elhagyta az idegen ajkát, eleve eldöntött mindent, bennünket nem is érdekel. Egyedül a történet számít, és hogy jelent-e valamit vagy sem, az pusztán a történetből nem derül ki.

Ami Quinnt magát illeti, vele kapcsolatban szükségtelen különösebb részletekbe bocsátkoznunk. Hogy ki volt ő, honnan jött és mivel foglalkozott, nincs nagy jelentősége. Tudjuk róla, példának okáért, hogy harmincötödik életévében járt. Valaha családos ember volt és apa, de felesége is, kisfia is meghalt. Azt is tudjuk róla, hogy könyveket írt. Detektívregényeket, hogy pontosak legyünk. Regényeit William Wilson álnéven írta, évente átlag egyet, amiért éppen elegendő pénzt kapott, hogy szerényen éldegéljen egy kisebb New York-i lakásban. Mivel egy-egy regény megírása öt-

hat hónapnál több időt nem igényelt, az év fennmaradó részében szabad volt, azt csinált, amit akart. Könyveket olvasott, tárlatokra, moziba járt. Nyáron baseballt nézett a tévében, télen operát hallgatott. Mindennél jobban szeretett azonban gyalogolni. Csaknem mindennap, esőben, hóban, napsütésben elment otthonról, és a városban kóborolt minden igazi cél nélkül; csak ment, amerre a lába vitte.

Számára New York a kimeríthetetlen tér, léptek végtelen labirintusa volt: függetlenül attól, messzire gyalogolt-e, s hogy milyen alaposan kiismerte már minden negyedét, utcáját, a város mindig a tökéletes elveszettség érzését keltette benne. És nem csak a városban: úgy érezte, önmagában vesz el. Valahányszor gyalogolni ment, mintha hátrahagyta volna személyiségét; azzal, hogy az utcák forgatagába vetette magát, hogy lényét egyetlen nyitott szemre redukálta, végre sikerült kibújni a gondolkodás kényszere alól, elmerült egyfajta lelki békében, boldog belső ürességben, ami semmi más-hoz nem volt fogható. A világ kívüle volt, körülötte, előtte, és olyan sebesen változott, hogy lehetetlen volt sokáig elidőznie egyetlen dolog felett. A lényeg a mozgásban rejlett, az aktusban, ahogy egyik lábát a másik elé helyezi, átengedi magát teste ritmusának. A céltalan bolyongásban minden hely egyenértékűvé vált a számára, teljesen mindegy volt, merre jár. Legjobban azok a gyaloglásai sikerültek, amikor úgy érezte, nincs is sehol. És végső soron egész életében erre vágyott: hogy ne legyen sehol. New York volt az a légüres tér, amit felépített maga köré; ráébredt, hogy esze ágában sincs valaha is elmenni innen.

Régebben Quinn még várt valamit az élettől. Fiatal korában több kötet verset is publikált, drámákat, kritikákat, esszéket írt, számos hosszabb fordításon dolgozott. Később

azonban egyszerre feladta mindezt. Egyik énje meghalt, mondta barátainak, és nem szeretné, ha visszajárna kísérteni. Ekkor kezdte használni a William Wilson nevet is. A Quinn nevű énje nem tudott már könyveket írni, és bár bizonyos tekintetben tovább élt, végérvényesen meghalt a többi ember számára.

Azért nem hagyta abba az írást, mert úgy érezte, semmi másra nem alkalmas. A detektívregény látszott a legértelmesebb megoldásnak. Nem kellett soká törnie a fejét, míg kiagyalt egy kellőképpen kusza rejtélyt, s jól írt, minden különösebb erőfeszítés nélkül, ami gyakran őt magát is meglepte. Mivel nem tekintette úgy, hogy ő e könyvek szerzője, nem érzett felelősséget irántuk, s nem is kényszerült mentegetőzni önmaga előtt. William Wilson végső soron kitalált személy volt, s még ha Quinn agyában született is meg, most már független életet élt. Quinn tisztelettel, alkalmasint csodálattal adózott neki, az azonban meg sem fordult a fejében, hogy ő és William Wilson egy személy volnának. Ezért is nem fedte fel soha álnevét. Ügynöke sem ismerte; kizárólag levélben érintkeztek, Quinn postafiókot tartott fenn külön erre a célra. Hasonlóképpen állt a helyzet a kiadóval is, aki a szerzői honoráriumot ezen az ügynökön keresztül fizette. Egyetlen William Wilson-könyv sem közzölt fényképet vagy életrajzi jegyzetet a szerzőről. Nem szerepelt az írók névjegyzékében sem, sohasem nyilatkozott, és minden levélre, amit William Wilson kapott, az ügynök titkára válaszolt. Amennyire Quinn meg tudta ítélni, a titokról nem tudott senki. Kezdetben, amikor barátai megtudták, hogy már nem ír, kérdezték, miből akar megélni. Mindig ugyanazt felelte: hogy a feleségétől havi járadékot

örökölt. Igazából azonban a feleségének sohasem volt pénze; és lassan Quinn-nek sem volt többé egy barátja sem.

Több mint öt év telt el azóta. Quinn már nem gondolt állandóan a kisfiára, és nemrég felesége arcképét is eltávolította a falról. Néhanapján meglepte ugyan az érzés, milyen is volt a karjai közt tartani hároméves gyereket, a szó szoros értelmében azonban nem gondolt, sőt nem is emlékezett már rá. Ez csak fizikai értelemben vett érzet, a múlt egy lenyomata volt, amely a testében maradt, s amely fölött nem rendelkezett. Egyre ritkábban is jelentkeztek az ilyen pillanatok, s többnyire úgy tűnt, bizonyos dolgok elkezdtek kicserélődni Quinnbén. Nem akart már mindenáron meghalni. Még kevésbé állíthatjuk azonban, hogy különösebben örült volna, hogy él; de legalább nem méltatlankodott miatta. Élt, és érdekesnek, sőt egy idő múltán valósággal lenyűgözőnek találta ezt a csökönyös élni akarását. Mintha rejtélyes módon túlélte volna önmagát, mintha valami különös halál utáni életet élne. Nem aludt már meggyújtott villany mellett, és több hónapja nem tudta felidézni egyetlen álmát sem.

Éjszaka volt. Quinn az ágyban feküdt és cigarettázott, hallgatta, hogy veri az eső az ablakot. Azon gondolkodott, mikor áll el, s hogy vajon reggel hosszabb vagy rövidebb sétához érez-e majd késztetést. Nyitott könyv feküdt mellette a párnán, lapjával lefelé: *Marco Polo utazásai*. Amióta két héttel korábban befejezte a legutóbbi William Wilson-regényt, Quinn többnyire tétlen heverészett. Könyveinek narrátora, Max Work, a magándetektív újabb mesterien kidolgozott bűntetthálót bogozott szét, számos verekedésnek volt aktív résztvevője, élete nemegyszer függött egyetlen hajsza-

lon. Erőfeszítései Quinnt is a végsőikig elcsigázták. Nagyon közel került Workhöz az évek folyamán. Amíg William Wilson némiképp elvont figura maradt, Work egyre inkább életre kelt. A személyiségtrióban Wilson mintegy hasbeszélőként dolgozott, Quinn volt a bábu, és Work a nagy attrakció, a hang, amely vállalkozásuknak értelmet adott. Ha Wilson nem is volt több mint illúzió, igazolta, szentesítette a másik kettő létét. Ha nem élt is, híd volt, amelyen Quinn átkelhetett önmagából Workbe. Work pedig apránként egyre fontosabb tényező lett az életében, egyik énje, testvére lett, társa a magányosságban.

Újra felemelte a Marco Polót, és az első oldalt kezdte olvasni. „Természetesen akadt benne egy s más, amit nem láthatott, de ezeket szavahihető és idézésre méltó embe-
rektől hallotta; mi tehát írásba foglaljuk a látott dolgokat úgy, ahogy látta őket, és a hallottakat úgy, ahogy hallotta: és nem fogja a hamisságnak egyetlen foltja sem bemocskolni könyvünk igazságát, és senki, aki olvassa vagy hallgatja, nem fogja mesének minősíteni tartalmát.”¹ Quinn éppen mérlegelni kezdte volna e szavak értelmét, azok nyers önbizalmát latolgatva elméjében, amikor megcsörrent a telefon. Jóval később, amikor már képes volt rekonstruálni az azon az éjszakán történeteket, felidézte, hogy az órára pillantott, tudomásul vette, hogy éjfél is elmúlt, és csodálkozott, hogy lehet ilyen későn telefonálni. Több mint valószínű, gondolta, hogy valami kellemetlenség lesz. Kikecmergett az ágyból, meztelenül odament a készülékhez, s a második csöngetésre felvette a kagylót.

¹ Vajda Péter fordítása.

– Igen?

Hosszú csöndet hallott a vonalban, és egy pillanatig arra gondolt, hogy az illető letette. Aztán gyengén, mintha nagyon messziről beszélne, megszólalt egy hang: semmi másra nem emlékeztetett, amit Quinn valaha is hallott életében. Gépies volt, s egyszersmind érzéssel teli, suttogásnál alig hangosabb, s mégis tisztán hallható, annyira színtelen, fénytelen, hogy képtelenség volt megállapítani, férfi vagy nő hangja-e.

– Halló! – szólt a hang.

– Ki beszél? – kérdezte Quinn.

– Halló!

– Itt vagyok, hallgatom. Ki beszél?

– Paul Austerral beszélek? Paul Austerral szeretnék beszélni.

– Nincs itt senki ilyen nevű ember.

– Paul Auster. Auster Nyomozó Iroda.

– Sajnálom. Bizonyára rossz számot hívott.

– Életbe vágó dologról van szó.

– Semmit se tehetek önért. Itt nincs semmiféle Paul Auster.

– Nem érti. Az idő lejár.

– Éppen ezért azt tanácsolom, tárcsázzon még egyszer. Ez itt nem nyomozó iroda.

Quinn letette a kagylót. Ott állt a hideg padlón, nézte lábfejét, térdét, kókadt fütykösét. Egy rövid pillanatra sajnálkozás fogta el, hogy ilyen kurtán leszerelte a telefonálót. Lehet, hogy érdekes lett volna egy kicsit belemenni a játékba. Kikérdezhetette volna az ügyről, talán még segíteni is tudott volna. „Meg kell tanulnom gyorsabban kapcsolni az ilyen helyzetekben” – gondolta.

Mint az emberek többsége, a bűnről Quinn sem tudott jóformán semmit. Senkit sem ölt meg, életében nem lopott, és nem is ismert olyan embert, aki igen. Rendőrséget csak kívülről látott, sohasem volt dolga magádetektívekkel sem, és bűnözővel sem találkozott soha. A témával kapcsolatban valamennyi ismeretét könyvekből, filmekből és napilapokból merítette, ezt azonban a legkevésbé sem tekintette hátránynak. A történeteket, amiket írt, nem a valósághoz, hanem a többi történethez viszonyította. Már a William Wilson-korszak előtt is szinte habzsolta a detektívregényeket. Tisztában volt vele, hogy többnyire gyengén vannak megírva, hogy még egy egészen futó vizsgálódás is ellentmondások tömegét tárná fel, és mégis ellenállhatatlanul vonzotta a műfaj. Kimondhatatlanul rossz detektívregénynek kellett lennie, amit le tudott tenni. Míg ízlése egyéb könyvek tekintetében szigorú, már-már a korlátoltságig igényes volt, a detektívregényeket válogatás nélkül falta. A megfelelő hangulatban minden további nélkül végig tudott olvasni egymás után tízet, tizenkettőt is. Éhséghez volt hasonló, ami hatalmába kerítette ilyenkor: egy bizonyos ételt kívánt, s nem hagyta abba, amíg tele nem ette magát.

A részletek gazdagságát és ökonómiáját kedvelte ezekben a könyvekben. A jó detektívregényben semmi sem felesleges, nincs mondat, szó, amelynek ne lenne jelentősége. És még ha nincs is jelentősége, magában hordja a lehetőséget, hogy legyen, ami végső soron ugyanaz. A jó könyv életre kel, lüktet, pezseg a sok titoktól, ellentmondástól, a lehetséges megoldások tömegétől. Mivel mindennek, amit valaki lát vagy kimond benne, legyen az bármily csekély, triviális dolog is, köze lehet a történet végső kimeneteléhez, egyetlen mozzanat sem hagyható figyelmen kívül. Minden

lényeges; a könyv középpontja bármikor arrébb csúszhat, könnyedén továbblöki bármilyen új fordulat. Bárhol lehet a középpont tehát, s mindaddig nem rajzolható köréje kör, amíg a könyv véget nem ért.

A detektív olyan valaki, aki néz, figyel, keresi a gondolatot, ahogy gázol a tárgyak és események zűrzavarában, az eszmét, ami mindezt összetartja, ami mindennek értelmet ad. Lényegében az író és a detektív felcserélhetők egymással. Az olvasó a detektív szemén keresztül fogja érzékelni a világot, amelynek részletei a maguk ősburjánzásában tárulnak elébe, ahogy még sohasem látta. Ráébred az őt körülvevő tárgyak valóságára, mintha beszélnének hozzá, mintha a figyelmesség okából, amellyel most egyszerre felénk fordul, azok egy létük pusztá tényén túlmutató jelentést is hordoznának. A *private eye*, vagyis „magádetektív” kifejezés háromrendbéli jelentéssel bírt Quinn számára. Az *eye* egyrészt az *i* betű, amely az *investigator*, „nyomozó” helyett áll, de lehetne *I* is, nagybetűvel, az egyes szám első személyű névmás, az életnek a lélegző, fűjtató én testébe temetett picike csírája. Az *eye* ugyanakkor az író szeme is, azé, aki kitekint önmagából a világra, aki igényli, követeli, hogy a világ feltárulkozzék neki. Őt éve élt már Quinn e szójáték értelmében.

Természetesen régóta nem úgy gondolt önmagára, mint valami valóságos létezőre. Legfeljebb áttételesen, Max Work képzeletbeli alakján keresztül mondható, hogy a világban élt. A detektívnek szükségszerűen valóságosnak kellett lennie, ezt így kívánta könyvei természete. Ha Quinn hagyta is, hogy ő maga megszűnjön létezni, és egy furcsa, hermetikus lét burkába húzódott, Work tovább élt helyette az emberek világában. Minél inkább eltűnt látszólag Quinn,

Work annál tüntetőbben volt jelen. Míg Quinn többnyire csak feszengett saját bőrében, Work agresszív volt, fűrge nyelvű, mindenféle helyzetben kiválóan feltalálta magát. Magától értetődő volt neki minden, ami Quinn-nek problémát okozott; lefegyverző egykedvűsége, amivel egyik kalandból a másikba lépett, csodálattal töltötte el alkotóját. Nem mintha Quinn szeretett volna Work lenni, vagy akár csak hasonlítani is rá; megnyugtató volt azonban írás közben azt játszani, hogy ő Work, tudni, hogy ha kedve támad, megvan a képessége, hogy bármikor Work legyen, még ha csak gondolatban is.

Aznap éjjel, ahogy sikerült végre átlépnie az álom küszöbét, azt próbálgatta képzeletében, mit mondott volna Work az ismeretlen telefonálónak. Álmában, amit később már nem tudott felidézni, egyedül volt egy szobában; pisztollyal egy csupasz, fehér falra tüzelt.

Készületlenül érte másnap éjjel az újabb hívás. Azt hitte, véget ért az ügy, nem gondolta volna, hogy az ismeretlen még egyszer telefonál. Szó, ami szó, éppen a vécén ült, félig már ki is nyomta terhét, amikor megszólalt a telefon. Valamivel később történt, mint előző este, talán tíz-tizenkét perccel egy előtt. Quinn éppen ahhoz a fejezethez érkezett, amely Marco Polo utazását beszéli el Pekingből Amojba; ölében a nyitott könyvvel dolgozott a parányi fürdőszobában. A telefoncsörgés, mint világosan elkülönülő, kellemetlen inger érte. Hogy nyomban felvegye, úgy kellett volna felkelnie, hogy nem törli ki a fenekét, ily állapotban azonban nem volt hajlandó végigmenni a lakáson. Másrészt, ha normális tempóban befejezi tevékenységét, nem ér oda idejében a telefonhoz. Quinn ennek ellenére nem mozdult. A telefon nem tartozott legkedvesebb tárgyai közé, több-

ször is komolyan fontolóra vette, ne szabaduljon-e meg tőle véglegesen. Gyűlölte zsarnoki természetét. Nem elég, hogy bármikor hatalmában áll félbeszakítani akarata ellenére az embert, de az elkerülhetetlenül engedelmeskedni is fog parancsának. Ezúttal úgy döntött, ellenáll. A harmadik csörgésre belei kiürültek. A negyedikre elkészült a törléssel is. Az ötödikre kényelmesen felhúzta nadrágját, elhagyta a fürdőszobát, s nyugodt léptekkel átsétált a lakáson. A telefont a hatodik csörgésre vette fel, de senki sem volt a vonalban. Bárki telefonált, letette.

A következő éjjel készenlétben állt. Egy sportújságot lapozgatott az ágyán elterülve, várta, hogy talán harmadszor is telefonál az ismeretlen. Időről időre idegesség fogta el, ilyenkor felállt, föl-alá járkált a lakásban. Feltett egy lemezt – Haydn operáját, *A holdbéli világot* –, és meghallgatta elejétől végig. Várt és várt. Fél háromkor feladta a küzdelmet, lefeküdt aludni.

Hiába várta a következő éjjel, és az azután következő éjjel is. Már éppen el akarta volna vetni rendszerét, belátva, hogy minden előfeltevése téves, ekkor azonban ismét megszólalt a telefon. Május tizenkilencedike volt. Quinn sohasem fogja elfelejteni ezt a dátumot: aznap volt, vagyis lett volna a szülei házassági évfordulója, amennyiben éltek volna még. Anyja egyszer elárulta neki, hogy a nászéjszakájukon fogant. A tény – nem mindenki tudja ilyen pontosan megjelölni léte legelső pillanatát – erősen megmozgatta Quinn képzeletét, és már évek óta tartott egy kis privát születésnap ünnepést ezen a napon. Ezúttal a szokásosnál valamivel korábban jelentkezett az illető – nem volt még tizenegy óra sem –, és ahogy Quinn a telefonért nyúlt, azt képzelte, valaki más lesz.

– Halló – mondta.

Megint csak csend volt a vonal túlsó végén. Azonnal érezte, hogy az ismeretlen az.

– Halló – ismételte. – Mit tehetek önért?

– Igen – szólalt meg végre a hang: ugyanaz a gépies motyogás, ugyanaz az enyhén kétségbeesett tónus. – Igen. Szükséges most. Haladéktalanul.

– Mi szükséges?

– Beszélni. Most azonnal. Beszélni most azonnal. Igen.

– Kivel óhajtana beszélni?

– Mindig ugyanazzal. Austerral. Azzal az emberrel, akinek a neve Paul Auster.

Quinn ezúttal egy pillanatig sem habozott. Tudta, mit akar, és most, hogy eljött a pillanat, meg is tette.

– Én vagyok – felelte. – Itt Paul Auster beszél.

– Végre. Végre megtaláltam. – Érezni lehetett az ismeretlen hangján a megkönnyebbülést, a nyugalmat, amely mintha megszállta volna hirtelen.

– Erről van szó – mondta Quinn. – Végre. – Megállt egy pillanatra, hadd ülepedjenek le a szavak, hadd eméssze meg ő is, a másik is. – Tehát mit tehetek önért?

– Segítségre van szükségem. Nagy veszély. Azt mondják, maga a legjobb ember, elvégezni ilyen dolgokat.

– Attól függ, miről van szó.

– Halál. Halál és gyilkosság.

– Ez nem kimondottan az én szakterületem. Nem szoktam lelövöldözni embereket.

– Nem – szólott ingerülten a hang. – Fordítva gondolom.

– Valaki meg akarja ölni magát?

– Igen, megölni engem. Pontosan. Meg akarnak gyilkolni.

– És tőlem azt kívánja, hogy megvédjem?

– Hogy megvédjen, igen. És hogy megtalálja azt az embert, aki meg akar ölni.

– Azt is tudja esetleg, ki az?

– Tudom, igen. Természetesen tudom. De nem tudom, hol van.

– Kifejtené ezt egy kicsit bővebben?

– Nem most. Nem telefonban. Nagy veszély. Ide kell jönnie.

– Esetleg holnap?

– Jó. Holnap. Holnap korán. Délelőtt.

– Tíz órakor?

– Jó. Tíz órakor. – A hang megadott egy címet a keleti Hatvankilencedik utcában. – Ne feledje, Mr. Auster. El kell jönnie.

– Ne nyugtalankodjék – felelte Quinn. – Ott leszek.

Másnap reggel Quinn korábban ébredt, mint hetek óta bármikor. Ahogy megitta kávéját, megkent vajjal egy pirítóst, és átolvasta a lapban a baseballeredményeket (a Mets megint vesztett, kettő-egyre, elrontották a kilencedik menetet), meg sem fordult a fejében, hogy el fog menni a megbeszélte találkozásra. A megbeszélést nem tekintette érvényesnek: nem őt várják, hanem Paul Austert. És hogy az kicsoda, a leghalványabb sejtelve sem volt.

Mégis, ahogy egyre jobban előrehaladt reggeli ténykedésében, azon kapta magát, hogy egy otthonából távozni készülő ember hadmozdulatait követi. Leszedte az asztalról az edényt, az újságot könnyedén a heverőre hajította, be ment a fürdőszobába, lezuhanyozott, megborotválkozott, két fürdőlepedőbe bugyolálva átment a hálósobába, ott kinyitotta a beépített szekrényt, válogatni kezdte az aznapi ruhát. Megdöbbenéssel látta, hogy zakót és nyakkendőt keres. Felesége és kisfia temetése óta nem viselt nyakkendőt, arra sem emlékezett, van-e még neki egyáltalán. Talált egyet: ott függött a szekrény vigasztalan rendetlenségében. Elvetette a fehér ing szertartásos gondolatát, és inkább egy szürke alapon piros kockásat választott szürke nyakkendője mellé. Egyfajta öntudatlan révületben öltözött fel.

Csak amikor az ajtó gombján érezte a kezét, ébredt fel benne a gyanakvás. „Úgy látszik, elmegyek itthonról – mondta magában. – De ha tényleg elmegyek itthonról, hová is készülök pontosan?” Egy órával később, amikor leszállt a 4-es buszról a Hetvenedik utca és az Ötödik sugárút találkozásánál, a kérdést még mindig nem válaszolta meg. Jobbra a park zöldellt a délelőtti verőfényben, csupa éles, gyorsan múló árnyék; balra a Frick épülete fehéren, ridegen, akár a holtak birodalma. Egy pillanatra felderengett benne az egyik Vermeer, *A katona és a nevető lány*; megpróbálta felidézni a lány arckifejezését, keze pontos elhelyezkedését a kupán, az arctalan férfi piros kabátját. Gondolatban egy pillanatra elkapta tekintetével a kék térképet a falon, a nyitott ablakon a szobába áradó napfényt: ugyanez a fény vibrált körülötte is. Észrevette, hogy elindult. Átkelt az úttesten, majd keleti irányban haladt tovább. A Madison sugárúton jobbra fordult, ment egy háztömbnyit délnek, majd balra kanyarodott, és meglátta, hol van. „Úgy tűnik, megérkeztem” – állapította meg magában. Ott állt a ház előtt, s megtorpant egy pillanatra. Hirtelen úgy érezte, semmi sem számít. Tökéletes nyugalmat érzett, mintha egyszer már régen megtörtént volna vele mindez. Amint kinyitotta az ajtót, amelyen át majd az előcsarnokba lép, még ezt az utolsó tanácsot adta magának: „Ha mindez valóság, jobb lesz nyitva tartanom a szememet.”

Egy nő nyitott ajtót. Valami okból erre nem számított, és most kikökönt a kerékvágásból. Máris túl gyorsan peregettek az események. Még mielőtt alkalma lett volna magába szívni lényét, leírni, benyomásait megalkotni róla magának, a nő beszélni kezdett hozzá, s Quinn válaszolni kényszerült. Így történt, hogy már a legelső pillanatban elkezdett

kicsúszni lába alól a talaj. Később, amikor már volt ideje elgondolkodni az események felett, sikerült összeállítania a találkozást a nővel. Ezt a munkát azonban már emlékezete végezte, és ő is tudta, hogy az hajlamos átformálni a felidézett dolgokat. Következésképpen egyáltalán nem lehetett meggyőződve meglátásai igazsága felől.

A nő harminc-, legfeljebb harmincöt évesnek látszott. Termete valamivel alacsonyabb volt az átlagosnál, csípője enyhén széles vagy másképp kéjsóvár, nézőponttól függően. Haja fekete, szeme sötét, tekintete egyszerre zárkózott s valami megfoghatatlan módon kihívó. Fekete kosztümet viselt, ajkát bíborvörösre festette.

– Mr. Auster? – Próbaképpen rámosolygott, kérdően oldalra hajtva a fejét.

– Szolgálatára – felelte Quinn.

– Nevem Virginia Stillman. Peter felesége vagyok. Nyolc óra óta egyfolytában várja magát.

– Tízre beszéltük meg. – Quinn az órájára pillantott. Pontosan tíz óra volt.

– Egészen magánkívül van az izgalomtól – magyarázta a nő. – Még sohasem láttam ilyennek. Képtelen nyugton ülni.

Szélesre tárta Quinn előtt az ajtót. Ahogy az a küszöbön át belépett a lakásba, hirtelen teljes kiürülést érzett, elméje egyszerre becsukta kapuit. Szeretett volna megfigyelni minden apró részletet, ami a szeme elé tárul, a feladat azonban meghaladta erejét. A lakás egyetlen elmosódott képben ködlött fel előtte. Látta, hogy nagy, öt- vagy hatszobás, és hogy előkelően van berendezve: számos műtárgyat, ezüst hamutartókat, a falakon gondosan bekeretezett festményeket is észrevett. De ez volt minden. Egy általános benyomásra futotta, pedig ott volt, és nézett, a saját szemével.

Egy díványon találta magát. A nappaliban üldögélt, egyedül. Eszébe ötlött, hogy Mrs. Stillman megkérte, hogy itt várjon, amíg szól a férjének. Nem tudta volna megmondani, mennyi idő telt el azóta. Egy-két percnél biztosan nem több. A fény meredeken tűzött be az ablakon, mintha már legalább dél lenne. Mégsem jutott eszébe, hogy az órájára nézzen. Virginia Stillman parfümje lebegett körülötte. Megpróbálta elképzelni, milyen lehet meztelenül. Azután arra gondolt, mire gondolna most Max Work, ha itt volna. Úgy döntött, rágyújt egy cigarettára. Füst kezdett terjengeni a szobában. Örömeire szolgált elnézni, hogy hagyja el a száját egy-egy bodor felhő, hogy oszlik széjjel, miféle alakzatokat ölt, ahogy megtörik rajta a fény.

Hallotta, hogy valaki belép a szobába a háta mögött. Felkelt a díványról és megfordult, azt hitte, Mrs. Stillman az. Ehelyett egy tetőtől talpig fehérbe öltözött fiatalemberen akadt meg a tekintete; platinaszőke haja egy gyermekére emlékeztetett. Quintt rejtélyes nyugtalanság fogta el: az első pillanatban halott kislányra gondolt. Ez az érzés azután köddé vált, ugyanolyan hirtelen, ahogyan felmerült.

Peter Stillman bejött a szobába, és helyet foglalt Quinnnel szemben egy vörös bársonyhuzatú fotelban. Egy szót sem szólt, amíg a fotel felé haladt, Quinn jelenlétéről sem vett semmilyen formában tudomást. A helyváltoztatás művelete, úgy tűnt, minden figyelmét leköti, mintha mozdulni sem bírna anélkül, hogy teljes szellemi kapacitását erre összpontosítaná. Quinn sohasem látott még senkit, aki így mozgott volna, és nyomban megértette, hogy ugyanezzel az emberrel beszélt telefonon. Peternek hasonlóképpen működött a teste, mint a hangja: gépiesen, görcsösen, szeszélyesen változtatva lassú és heves megnyilvánulásait, mereven és egy-

szersmind kifejezően, mintha semmi sem irányítaná, mintha elvesztette volna a kapcsolatot az akarattal, amely mozgatja. Úgy rémlett, nagyon sokáig nem használta a testét, és minden feladatot újra meg kellett tanulnia. Ilyenformán tudatos tevékenységgé vált a mozgás, mozdulatai az azokat felépítő részmozdulatokra tagolódtak, minden lendületüket, spontaneitásukat elvesztették. Marionett bábu mozog így, amikor megpróbál zsinórja nélkül járni.

Peter Stillman egész lénye fehér volt. Fehér volt a nyakánál kigombolt inge, fehér a nadrágja, fehér a cipője, a zoknija is fehér. Halottsápadt bőre, viaszos, vékony szálú haja mellett szinte áttetsző hatást keltett ez a fehérség; arcbőre alatt erek halványkék hálózata derengett fel. Ugyanilyen halványkék, tejszerű volt a szeme kékje is, amely mintha a bárányfelhős égbolt színében oldódott volna fel. Quinn el nem tudta képzelni, hogy szólíthatná meg ezt az embert. Jelenléte néma csendet parancsolt.

Stillman lassan leereszkedett a fotelba, és végre Quinn felé fordította figyelmét. Ahogy tekintetük találkozott, Quinn hirtelen úgy érezte, Stillman láthatatlan. Tisztán látta, hogy ott ül szemben a fotelban, ugyanakkor azonban olyan érzése volt, mintha mégsem ülne ott. Az a gondolata támadt, hogy Stillman esetleg vak. De nem, ez mégsem volt lehetséges. A férfi nézte, sőt kíváncsian fürkészte őt, s ha felismerés nem is cikázott át vonásain, határozottan nem vakon meredt maga elé. Quinn nem tudta, mitévő legyen. Sután, szótlánul ült ott a díványon, jobb híján ő is Stillmant nézte. Sok idő telt el így.

– Legyen szíves, ne kérdezzen semmit – szólalt meg végre a fiatalember. – Igen. Nem. Köszönöm. – Pillanatnyi szünetet tartott. – Nevem Peter Stillman. Ezt saját szabad akaratomból mondom. Igen. Nem ez az igazi nevem. Nem. Szel-

lemi állapotom természetesen közel sem olyan, amilyen lehetne. Ez ügyben azonban már semmit sem lehet tenni. Nem. Semmit. Nem, nem. Abszolúte semmit.

– Itt ül, és arra gondol: ki ez az ember, aki hozzám beszél? Miféle szavak jönnek ki a száján? Elmondom magának. Vagy inkább nem mondom el. Igen és nem. Szellemi állapotom közel sem olyan, amilyen lehetne. Saját szabad akaratomból mondom ezt. Mégis megpróbálom. Igen és nem. Megpróbálom elmondani magának, bármennyire megnehezíti ezt szellemi állapotom. Köszönöm.

– Nevem Peter Stillman. Esetleg hallott már rólam, de több mint valószínű, hogy nem. Teljesen mindegy. Ez nem az igazi nevem. Az igazi nevemre nem emlékszem. Elnézést. Nem mintha nem lenne teljesen mindegy. Mondhatni, abszolúte.

– Ezt hívják beszédnek. Azt hiszem, ez a hivatalos terminus. Kijönnek különféle szavak, szerteszállnak a levegőben, egy pillanatig élnek, azután meghalnak. Furcsa, nem igaz? Én erről nem gondolok semmit. Nem és megint csak nem. Szavakra azonban mégiscsak szüksége lesz. Nagyon-nagyon sok szóra. Sok-sok millióra, gondolom. Talán csak háromra vagy négyre. Elnézést. Mindenesetre ma nagyon jól csinálom. Sokkal, de sokkal jobban, mint máskor. Ha át tudom adni azokat a szavakat, amikre szüksége van, az nagy-nagy győzelem lesz. Köszönöm. Még egyszer hálásan köszönöm.

– Volt egyszer régen mama és papa. Ebből semmire nem emlékszem. Azt mondják: mama meghalt. Hogy ki az az ők, azt nem tudom. Elnézést. De ezt mondják.

– Tehát nincsen többé mama. Ha-ha. Ilyen, amikor nevetek. Ha-ha-ha. Nagy papa mondja: teljesen mindegy. Nekem. Akarom mondani, neki. Papa nagyon nagy, sok-sok

izom, sok-sok bumm, bumm, bumm. Ne kérdezzen semmit, legyen szíves.

– Csak azt mondom, amit mondanak. Én nem tudok semmit. Én csak szegény kis Peter Stillman vagyok, a fiúcska, aki semmire nem emlékszik. Bruhaha. Nem tehetek róla. Fél-nótás vagyok, idióta. Elnézést. Mondják, mondják. És mit mond szegény kis Peter? Semmit, semmit. Abszolúte.

– Ez volt. Sötét. Nagyon sötét. Annyira sötét, mint a nagyon sötét sötét. Azt mondják: ez volt a szoba. Mintha tudnék beszélni róla. Mármint a sötétről. Köszönöm.

– Sötét, sötét. Azt mondják, kilenc éven át. Ablak sem volt. Szegény Peter Stillman. És az a sok bumm, bumm, bumm. A kakihegyek. A pisitavak. A nagy-nagy tompaság. Elnézést. Elgémberedve, meztelenül. Elnézést. Abszolúte.

– Tehát akkor volt a sötét. Mindent elmondok magának. Volt étel a sötétben, igen, kásás, pépes étel a hideg, csöndes, sötét szobában. Kézzel evett. Elnézést. Mármint Peter. És amennyiben én vagyok Peter, annál jobb. Akarom mondani, annál rosszabb. Elnézést. Peter Stillman vagyok. Ez nem az igazi nevem. Köszönöm.

– Szegény Peter Stillman. Kisfiú volt. Alig néhány saját szó. És aztán nincs több szó, és aztán nincs több ember, és aztán nincs, nincs, nincs semmi, senki. Abszolúte.

– Bocsásson meg, Mr. Auster. Látom, elszomorítom. Ne kérdezzen semmit, nagyon kérem. Nevem Peter Stillman. Nem ez az igazi nevem. Az igazi nevem Mr. Szomorú. És magát hogy hívják, Mr. Auster? Lehet, hogy maga az igazi Mr. Szomorú, és én nem vagyok senki sem.

– Bruhaha, bruhaha. Ilyen, amikor sírok, amikor nyöszörgök. Bruhaha, bruhaha, hüp-hüp-hüp. Mit csinált Peter abban a szobában? Senki sem tudja megmondani. Van,

aki azt mondja, semmit. Ami engem illet, szerintem Peter semmire sem gondolt. Semmire, semmire, semmire, semmire. Ha-ha-ha. Elnézést. Néha igazán vicces vagyok.

– Pírgunc klikk kámplifár bombur. Klak-klak bidrak. Ostoba hangok, flikmeralin, manamanna. Ja, ja, ja. Elnézést. Rajtam kívül senki sem érti ezeket a szavakat.

– Sokáig, sokáig, nagyon sokáig. Így mondják. Túl sokáig tartott, hogy Peternek minden rendben legyen a fejében. Soha többé. Nem, nem, nem. Azt mondják, valaki megtalált. Én nem emlékszem. Nem, nem emlékszem, mi történt, amikor kinyitották az ajtót, és bejött a fény. Erről már semmit sem tudok mondani. Abszolúte.

– Sötét szemüveget hordtam sokáig. Tizenkét éves voltam. Így mondják legalábbis. Kórházban éltem. Apránként megtanítottak, hogy kell Peter Stillmannek lenni. Azt mondták: Peter Stillman vagy. Köszönöm, mondtam. Ja, ja, ja. Köszönöm, köszönöm. Mondtam.

– Peter egy kis csecsemő volt. Mindenre meg kellett tanítani. Hogyan kell járni, például. Hogyan kell enni. Hogyan kell vécébe pisilni, kakilni. Nem volt semmi baj. Ha megharaptam őket, nem volt bumm, bumm, bumm. Később már nem téptem le magamról a ruhát.

– Peter jó kisfiú volt. De nagyon nehéz volt szavakra tanítani. Nem működött rendesen a szája. És természetesen a feje sem volt egészen rendben. Ba-ba-ba, mondta. Meg da-da-da. Meg va-va-va. Elnézést. Sok-sok évbe telt. És most azt mondják: mehetsz, Peter, többet nem tehetünk érted. Emberi lény vagy, Peter Stillman, mondják. Jó hinni, amit az orvosok mondanak. Köszönöm. Hálásan köszönöm.

– Peter Stillman vagyok. Nem ez az igazi nevem. Az igazi nevem Mr. Nyúl. Télen Mr. Fehér vagyok, nyáron Mr. Zöld.

Gondoljon erről, amit akar. Saját szabad akaratomból mondom ezt. Pírgunc klikk kámplifár bombur. Gyönyörű szép, nem? Állandóan ilyen szavakat találok ki. Nem tehetek róla. Maguktól jönnek ki a számon. Nem lehet őket lefordítani.

– Kérdez, és mindig csak kérdez. Nem jó ez semmire. De én elmondom magának. Nem akarom, hogy szomorodjék, Mr. Auster. Olyan kedves arca van. Magáról a sírás vagy a nyöszörgés jut az eszembe, nem tudom, melyik. És néz, engem néz a szemével. Igen, igen. Látom a szemét. Ez nagyon jó. Köszönöm.

– Ezért is mondom el magának. Ne kérdezzen semmit, legyen szíves. A többire is kíváncsi. Mondhatni, a papára. A szörnyű papára, aki tette mindezt szegény kis Peterrel. Nyugodjon meg. Elvitték egy jó sötét helyre. Bezárták, és otthagyták. Ha-ha-ha. Elnézést. Néha igazán vicces vagyok.

– Tizenhárom év, azt mondták. Ez talán elég hosszú idő. Fogalmam sincs az időről. Én minden nap új vagyok. Megszületek, amikor reggel felkelek, napközben megöregszem, és este, amikor lefekszem aludni, meghalok. Nem tehetek róla. De most nagyon jól csinálom. Sokkal, de sokkal jobban, mint valaha is.

– Tizenhárom éven át a papa messze volt. Őt is Peter Stillmannek hívják. Furcsa, nem igaz? Hogy két embernek egyforma neve legyen. Nem tudom, ez az igazi neve-e. De nem hiszem, hogy ő én volnék. Ő is Peter Stillman meg én is. De nekem ez nem az igazi nevem. Tehát talán tulajdonképpen nem is Peter Stillman vagyok.

– Tizenhárom év, mondom. Vagyis mondják. Fogalmam sincs az időről. De nekem ezt mondják. Holnap vége van a tizenhárom évnek. Ez rossz. Azt mondják, nem, pedig na-

gyon rossz. Azt hiszik, semmire nem emlékszem. De néha-néha emlékszem, annak ellenére, amit mondok.

– El fog jönni. Mármint a papa. És meg akar majd ölni engem. Köszönöm. De nekem ez nem kell. Nem, nem. Abszolúte. Peter most él. Igen. Nincs egészen rendben a feje, de azért él. És ez valami, nem igaz? Erre mérget vehet. Ha-ha-ha.

– Most leginkább költő vagyok. Mindennap leülök a szobámban, és írok egy új verset. Az összes szót én találok ki, úgy, mint amikor a sötétben éltem. Így idézek fel dolgokat, úgy teszek, mintha megint ott volnék a sötétben. Senki sem tudja, mit jelentenek a szavak. Nekem ezek a versek fogják meghozni a világhírt. Fején találni a szöveget. Ja, ja, ja. Gyönyörű szép költemények. Olyan gyönyörű szépek, megrikatják majd az egész világot.

– Később talán valami mást fogok csinálni majd. Amikor már a költésből elegendem lesz. Tudja, előbb-utóbb ki fogok fogyni a szavakból. Mindenki csak annyi szó van. Hogy azután mihez kezdek? Azt hiszem, szeretnék azután tűzoltó lenni. És azután orvos. Teljesen mindegy. Legutoljára pedig kötéltes lesz. Amikor már nagyon öreg leszek, és végre megtanultam, hogyan kell úgy járni, mint a többi ember. Akkor majd kötéltes lesz, és szájtátva fognak bámulni az emberek. A kisgyerekek is. Ezt szeretném. Táncolni a kötélén, amíg csak meg nem halok.

– De mindegy. Teljesen mindegy. Nekem. Mint látja, gazdag ember vagyok. Nincs miért aggódnom. Nem, nem. Emiatt nem. Erre mérget vehet. A papa gazdag ember volt, és a kis Peter az összes pénzét megkapta, miután bezárták a sötétbe. Ha-ha-ha. Elnézést, nevetnem kell. Néha igazán vicces vagyok.

– Én vagyok az utolsó Stillman. Igazán nagy család volt, így mondják legalábbis. Régi bostoni család, amennyiben esetleg hallott róla. Én vagyok az utolsó. Senki más nincs. Az utolsó sarj vagyok, ki fogunk halni. Szerintem annál jobb. Legjobb halottnak lenni.

– A papa talán nem is volt igazán rossz. Legalábbis én szerintem most. Nagy-nagy feje volt. Annyira nagy, annyira nagyon nagy, túl sok hely volt neki odabent. Túl sok gondolat abban az ő nagy-nagy fejében. De szegény kis Peter, milyen szörnyű helyzetbe került tényleg. Nem látott, nem szólt, nem gondolt, nem csinált semmit. Szerencsétlen Peter. Nem. Nem csinált semmit.

– Ezekről én semmit sem tudok. Nem is értem. Az ilyeneket a feleségem mondja el nekem. Azt mondja, fontos, hogy tudjam, még ha nem is értem. De én még ezt sem értem. Ahhoz, hogy tudjam, értenem kellene. Nem így van? Semmit sem tudok. Lehet, hogy Peter Stillman vagyok, lehet, hogy nem. Az igazi nevem Mr. Senki. Köszönöm. Ehhez mit szól?

– Tehát most a papáról fogok beszélni. Nagyon érdekes történet, még ha nem is értem. Azért tudom elmondani magának, mert ismerem a szavakat. És ez már valami, nem igaz? Már mint a szavakat ismerni. Néha igazán büszke vagyok magamra. Elnézést. A feleségem ezt mondja. Azt mondja, a papa Istenről beszélt. Nekem ez a szó nagyon vicces. Ha megfordítjuk, kutya jön ki belőle.² És egy kutya már nem nagyon hasonlít Istenhez, nem igaz? Buf-buf. Vau-vau. Ezek kutyaszavak. Szerintem gyönyörű szépek. Aranyosak és igazak. Mint azok a szavak, amiket én találok ki.

² Játék az angol God és dog szavakkal.

– Mindenesetre. Ahogy mondom. A papa Istenről beszélt. Kíváncsi volt, van-e Istennek valamilyen nyelve. Ne kérdezze, mit jelent ez. Csak azért tudom elmondani, mert ismerem a szavakat. A papa azt gondolta, hogy egy csecsemő lehet, hogy ezen a nyelven fog megszólalni, ha nem lát embereket. De miféle csecsemő volt ott? Á! Azt hiszem, kezdi már érteni. Kéznél volt neki egy csecsemő. Természetesen Peter ismert néhány emberszót. Nem tehetett róla. De a papa azt gondolta, ezeket Peter el fogja felejteni. Egy idő után. Ezért volt olyan sok bumm, bumm, bumm. Peter mondott egy szót, a papa bumm, bumm, bumm. Végül Peter megtanulta, nem szabad semmit se mondani. Ja, ja, ja. Köszönöm.

– Peter bent tartotta magában a szavakat. Hosszú napokon, hónapokon, éveken át. Ott ült a kis Peter a sötétben egymagában, és a szavak megszólaltak a fejében és elszórakoztatták. Ezért nem működik most rendesen a szája. Szegény Peter. Bruhaha. Ilyen, amikor Peter zokog. A kisfiú, aki sose tud felnőni.

– Peter most már úgy beszél, mint a többi ember. De még mindig ott vannak a fejében azok a szavak. Ez Isten nyelve, és senki más nem beszél, csak ő. Nem lehet lefordítani. Ezért él Peter olyan közel Istenhez. Ezért olyan híres költő.

– Most minden nagyon jó nekem. Azt csinálom, amit akarok. Bárhol, bármikor. Még feleségem is van. Láthatja. Már említettem az előbb. Esetleg már találkozott is vele. Gyönyörű szép, nem? Virginiának hívják. Nem ez az igazi neve. De ez teljesen mindegy. Nekem.

– Bármikor szólok a feleségemnek, hoz nekem egy lányt. Kurvákat. Beléjük dugom a kukacomat, és ők nyöszörögnek. Annyian voltak már. Ha-ha. Feljönnek ide, és én meg-

dugom őket. Dugni nagyon jó érzés. Virginia pénzt ad nekik, és mindenki boldog. Erre mérget vehet. Ha-ha.

– Szegény Virginia. Nem szeret dugni. Akarom mondani, velem. Lehet, hogy mással dug. Ki tudja? Nekem erről fogalmam sincs. Teljesen mindegy. De lehet, hogyha rendes lesz Virginiához, megengedi, hogy megdugja. Boldog lennék, ha örömét lelné benne. Köszönöm.

– Így. Nagyon-nagyon sok dolog van. Megpróbálok elmondani mindent magának. Tudom, hogy nincs minden egészen rendben a fejemben. És igaz, igen, és ezt saját szabad akaratomból mondom, hogy néha csak sikítok és sikítok. Minden ok nélkül. Mintha kellene oknak lennie. De én semmilyen okot nem látok. És senki más se. Nem. És aztán olyan is van, amikor nem mondok semmit. Napokig egyfolytában. Semmit, semmit, semmit. Elfelejttem, hogy kell csinálni, hogy kijöjjenek a számon a szavak. És aztán nehezen mozogok. Ja, ja. Sőt, látok. Ilyenkor leszek Mr. Szomorú.

– Még mindig szeretek sötétben lenni. Legalábbis néha. Szerintem jót tesz nekem. A sötétben Isten nyelvén beszélek, és senki sem hallja. Kérem szépen, ne legyen mérges rám. Nem tehetek róla.

– A legjobb, hogy van levegő. Igen. Apránként megtanultam levegőben élni. Levegő és fény, igen, a fény is, a fény, amely megcsillan dolgokon, és a szem számára láthatóvá teszi őket. Van fény és levegő, és ez a legjobb. Elnézést. Fény és levegő. Igen. Amikor jó az idő, szeretek nyitott ablaknál üldögélni. Néha kinézek, és figyelem a dolgokat odalent. Az utcát és az embereket, a kutyákat és a kocsikat, az épületek tégláit a túloldalon. És azután olyan is van, amikor lecsukom a szememet és csak ülök ott, és a szellő az arcomat fújja, és a levegőben ott a fény, ott van körülöttem, csak

a szememet kellene kinyitnom, és a világ csupa-csupa piros, gyönyörű szép piros odabent a szememben, ahogy az arcomat, a szememet süti a nap.

– Igaz, hogy ritkán megyek el itthonról. Nekem ez nehéz, és nem lehet mindig megbízni bennem. Néha sikítok. Szépen kérem, ne legyen mérges rám. Nem tehetek róla. Virginia azt mondja, meg kell tanulnom, hogyan viselkedjem társaságban. De néha nem bírok magammal, és kijön belőlem a sikoly.

– Viszont nagyon szeretek a parkban sétálni. Ott vannak a fák, a levegő és a fény. Ez mind nagyon jó, nem igaz? Igen. Apránként kezdek rendbe jönni belül. Érzem. Még Wyshnegradsky doktor is így érzi. Tudom, hogy még mindig az a kis bábu vagyok. Ez ügyben azonban már semmit sem lehet tenni. Nem, nem. Abszolúte. De néha azt gondolom, végre felnövök, és élő ember leszek.

– Egyelőre Peter Stillman vagyok. Ez nem az igazi nevem. Nem tudom, ki leszek holnap. Minden nap más, és én minden reggel újra megszületek. Reményt látok mindenütt, a sötétben is, és amikor meghalok, lehet, hogy én leszek Isten.

– Sok szót kellene mondani még. De nem hiszem, hogy mondani fogom őket. Nem. Ma már nem. Elfáradt a szám, és azt hiszem, itt az idő, mennem kell. Az időről természetesen fogalmam sincs. De ez teljesen mindegy. Nekem. Nagyon szépen köszönöm. Tudom, hogy meg fogja menteni az életemet, Mr. Auster. Számítok magára. Csak addig tart az élet, ugye érti? Minden más ott van a szobában, ott, ahol a sötét, Isten nyelve és a sikolyok. Itt én a levegőben élek, egy szép dolog vagyok, amin megcsillan a fény. Talán erre emlékezni fog. Peter Stillman vagyok. Nem ez az igazi nevem. Nagyon szépen köszönöm.